

RMK I. 104.

HISTORIA, AZ IERVSALEM VARASANAK VESZEDEL-

meröl, TITVS Vespasianustól, Az mint
meg veteret az Sidoknak nagy
romlasokkal.

DEBRECEMBE,
Nyomtattor Komlos Andras által.

An: Do. 1574.

Hegyi Jeruzsálem

draga templom

elpusztitva

és varasat az

tiokus kiro

firosas

forrás

nyel

szegény

hisz

hisz

hisz

L Még szép Historiat mostan mondok, Kire
kérlek iol rea halgassatok, eletekben legien
nektek példátok, Hogy tū magatokat meg
iobbiczatok.

O törüenben nagy sok dolgok voltak, Kit tanu-
saginkra meg irattanak, Prophetak által nekünk adat-
tanak, O törüinben kik bizonnial voltak.

Sőt vü törüenben esőt nagy chiudakrol, Emlekő-
zöm Sidok vezedelmeről, Ierusalemnek zörniü rom-
lalarol, Egez Sido Orzagnak vezőséről.

Ez nagy Példa leher sok Országoknak, Mi oka le-
gien ű el romlásanak, Vakmerőség vizza vonias oka
annak, Harea halgattok miad meg halliatok.

Paranczolo Feiedelm mar vala, Vespasianus
Rommaságban vala, Egy vitez fia Titus Herczeg
vala, Bölcz hadakozó mind az kettő vala.

Hatalma ket Feiedelmnek nagy vála, Egez Sido
Orzagot biriak vala, Kit Augustus Czaár meg hai-
tot vala, Hadakozásban io szerenczeiök vala.

Inmar ket ezrendőie el mult vala, Vespasianus
hogy vralkodik vala, Christus sületese vtan ez vala
Haruan három ezrendők multak vala.

Iolleher meg akkor Czaár nem vala, De nagy
meltósága Kommaban vala, Ierusalembe űt bochiatak
vala Czaársagra onnet hittak meg vala.

Vala ű előtte az Czaárságban, Vitallius kilen-
czed k Kommaban, Agripát küldie vala Kiralyságban
Biria

Biria Orzagat ű az Sidóságban:

De huzon egy ezrendőie el mult vala, Iamborul
az Sidokat Biria vala, Törüeniökben űket tartottak
vala Istentiztesseget meg attá vala.

Az Agripa Czaárhoz hailot vala, Vitellius holta
vtan ez vala, Vespasianusnak ez hiue vala, Iambor
hadakozó bölcz Kyrály vala.

Iolleher Agripa nagy Iambor vala, De Ierusalem
be tiztarto vala, Florus neue igen kegyetlen vala,
Sok Sidokat ez mar öletőt vala.

Czudalatos hamarlaggal izenenek, Agripához kö-
vetőket küldenek, Velődelmet hogy Florustól szen-
ued nenek, Hiutak Varosban Kyralt be viuek.

Ottan siruan az Kyrálnak zollanak, Sok testőket
űk mind meg mutatának, Kik kegyetlenségetül á Flo-
rusnak, Elertenek volna az Tiztartonak.

Giorfan erről űk igen gondollanak, Agripa Kyrál-
nak igen szollanak, Töbe Rommanak űk nem szolgal-
nak, Kyrály tiztartoianak buczut adanak.

Nag szép bezédde Agripa szol vala, Köniöröguen
ű erre inti vala, Rommatul el ne hodonának szol va-
la, Mert fegyuerők miat mind el veznenek.

Minden Rommai vitezőket le vaganak, Es kazdag-
ságokat sakmanira haniak, Czaár iüuedelmet magok-
nak hagiak, Diadalmat az varosbol ki haniak.

Ez lőn derek kezdeti romlásanak, Ierusalének es az
Sido Orzagok, Ki miat örök rabsagra iutanak, Tar-
A ij romaniok

romaniok mert mind el pustulanak.

Ebben hire vala mar az Chiaszarnak, Hog el ho-
dolosa lort az Sidoknak, Ki verese lort u tiztartoiának
Czudalkozik dolgokon az Sidoknak.

Nem indita Chiaszar akkoron hadat, Mert mas
fele bocziatta vala nepet, Es azert dulata Sidok va-
rosat, Mert bannia u tule el hodolasat.

Taborat meg hiuata el kezite, Sido Orzagra ha-
mar fel kezite Czelariaban sok Sidot olete, Tizenhar-
czert oth bennek el vezte.

Orzagokban Sidokat kergettete, Varokat vara-
fokat mind el torete, Cestusnak paranchola el erezte
IVDEA Orzagra ut el erezte.

Feiedelm az Cestus nagy vala, Ierusalem ellen
igiet vort vala, De gonoz berenczeie tortent vala,
Mert Sidoktul igen veretort vala.

Nam egy mas ellen igy hadakozanak, Rommaik-
ban Sidokhan halanak, Rommaik sok varast hodol-
tanak, Ket ezrendeig mind hadakozanak.

Vala Czaszarnak ezon Banattia, Bozzuiat meg al-
lia igen fogadgya, Fianak TITusnak u paranczola,
Es nagy roppant hadat u el indita.

Immar Titus megyen u hadauat, NILVS vizet
altal mente nepeuel, Ne Capulon Heracleon ereie-
uel, Cefareaig iuta nagy sok nepeuel.

Iol ercik vala az Sidok haragyat, Az Czaszarnak
reaiok iuni nagy hadat, Nem gondolliak vala Cza-
szarnak

szarnak hadat, Vigan lakiak Ierusalem varosar.

Vala Ierusalembe nagy Partolas, Feiedelm se-
gon nagy vizza vonias, Ket fele lon koztok nagy viz-
za vonias, Feiedelm ninczen vagyon busulas.

Igen kiuannak lokan feiedelmsegoket, Kiert rez-
nek uk sok oldoklesoket, Mert gondolliak u nagy el-
lensegoket, Reayok iuuendok sok vezdelmeket.

Rettenetosen egy mastolik vala, Giro Simon Gis-
kalon lanos vala, Ketten egy masra hadakoznak vala,
Mert ketten uk az varost biriak vala.

Iollehet oth nag sokkan meg halanak, Feiedelmle-
gon nem oztozharanak, Varosban ketten ket Kastel-
rakanak, Kibol uk egy masra hadakozanak.

Chiudalaros bokesziesege TITusnak, Iol erti vala
dolgokat az Sidoknak, Gyulekodik nyugolmarad nep-
nek, Hogy batorab legien Sidok romlasanak.

Nam az idok mind ebben forog vala, Titust variak
mar varnal taborban vala, Az Sidok kozt nagy vizsa-
vonias vala, Husuet napiara imar iutak vala.

Az Husuet napian mind fel golnek vala Zantalan
ezeren fel mennek vala, Sok tartomaniokbol fel men-
nek vala, Istennek aldozatot reznek vala.

Remensege vala ebben TITusnak, Igen orol vala
az Partollasnak, Kezeben essefet Sido Orzagnak, O-
kat vele az u nagy romlasoknak.

Io mondon Titus sereget rondole, Feiedelmeket
nep elol erezte, Az vran az Huszar nepet erezte. Ha-
dakoza szerzami vifeltete.

6
Serege vala akkor or Titusnak, Vele feiedelmők
nagy sokan vadnak, Siriabol vele nagy Vrak vádnak,
A Egyptombol Euphrates sig mind vadnak.

Sőt Varasnak szállasat gondola, Innep napon hogy
mind ben zoritana, Az varast könnyeben meg vitar
hatna, Cefareabol hadat ő el indita.

Igen hamar elől iartot boczata, Het ezet gyalogiat
sèpen boczata, Az varasig velek mind el zagulda, Si-
doknak ezekben hirők lőt vala.

Mogiok szerint űk mind fel késűllenek, Titus ne-
pere rohanast rőuenek, Meg futamanak sokat meg
ólenek, Titusfal hamar taborban erenek.

Inner Titus taborat előbindita, Schopon neuű he-
gyre el fel iartata, Varas ellen ű nagy falt rakattatá,
Sok sanczokat varas ellen haniata.

Hamarlagal az Sidok ezt meg hallak, Partolok va-
rasban az kik vallanak, Mind bekefegese ottan leuc-
nek, Ellenfegre eggiűt ki rohananak.

Oly nagy viadalt űk hamar kezdenek, Kastelira
Sanczra hamar ki űtenek, Sokat Romaiaban or meg
ólenek, Sanczokbol Romaiakat ki vernek.

Sietsege Titus ezt hogy meg halla, Giorfalkodik
io louara fordula, Az taborbol sok nepet ki indita,
Sidok ellen arczol űket allata.

Torniokbol varosbol neznek reaiok, Az Sidok or
hamar meg toliatanak, Több nepet varosbol ki bocza-
tanak, Ker fel közöt harczon igen viuanak.

Oly

Oly igen Titus Czaesar serenkődik, Nepe előt se-
gyzuerel vitezködik, Harczon rőle sok Sido ölettetik
Sidok ezon hatat adanak nekik.

Rettenetősen űket vagiak vala, Mind kapuig űket
kergetik vala. Ker felbenis sők harczon vezet vala,
Harom ezer ket szaz elesőt vala.

Illien czuda Sidok kezőtben vala, Bizony vgian I-
sten ostora vala, Kiuel űket el vezte es elronta, Fegy-
uer ala űket mind haniattata.

Oly nagy öldökles ben az Varban vala, Mikor
külső felel harczok nem vala, De mikor harczra ki
mennek vala, Eggiele űk mindiarast leznek vala.

Gyakran harczot hogy el vegeznek vala, Be az
varban űk hogy be iutnak vala, Egy mas ellen fegi-
uerrel alnak vala, Az feiedelmősegeret vinak vala.

Rettenetősen egy mast vagyak vala, Ker kastelbol
egy mast öldöklik vala, Zent Györg hauanak tizen neg
napian vala, Az ket Vrak egybe harczolnak vala.

Az eggyk varosban Simon Giro vala, Az maso-
dik Giskalon Ianos vala, Eggyk rezer az eggyk vr bi-
ria vala, Az masikat az masik biria vala.

Polgarokban sokat meg ólnak vala, Ben varosban
magokat veztik vala, Mert nem tudgyak űk mit miel-
nek vala, melliket halgatnak es űk tisztelnek.

Hadat Tirus onnat eleb indita, Var oshoz nepet
nem mezze allata, De az kü falhoz akkor nem iuthata,
Mert hostatatia kerre körül nagy vala.

Egyenőse

Egyndse mindöndket terete, Varos körniül ker-
töket egettete, Maior hazakat rontata törete, Külső
artalmokat mind el veztere.

De az Ierusalem szép varos vala, Harom szép ker-
tessel keritue vala, Es harom Arokkal körniül vala,
David Kyrálnak vara benne vala.

Ez az Ierusalem szép varos vala, Ket heg haton
vala az ű rakasa, Bölchiegel vala az ű czinalasa, Az
Tornioknak faloknak allatasa.

Belső kü falnak torniai rakattak, Hatuan egy sing-
nire azt czinaltattak, Tizen egy vala másik kü fala-
nak, Niolczsdgre ezek szépen rakattanak.

Nam kilenczuen tornia külső falanak, Negiuen ől-
ni magasagok azoknak, Ez huz őlni zelősségők azok-
nak, Faragot kűből ezek rakatattanak.

Haruan singi de kű falmagasaga, Huz őlni vala
földtől fel rakasa, Szep ki őuő heliekkal czinalasa, Va-
gion faragot kűből allatasa.

Oth belső kü fal keritesen vala, Haromtorom töb-
binel ekősb vala, Haruan őlni magasagok oth vala,
Arabia belőlők lachik vala.

Io melien az arok czinalua vala, Negyuen lab ni-
omnira mellegek vala, Es ez ket száz őtuen niomnira
vala, Szelősege aroknak annira vala.

Vala mind kű ziklabol el ki vagua, Arokban apro
Bastiaak vannak rakua, Lőuő heliők bölchien vannak
ki rakua, Ciata kapuk arokban vannak czinalua.

De ket

De ket heg között nagy völgi fekszik vala, Ku fal-
igienősen alattak vala, Teteieig arokual fel vetue
vala, Mind arokia es Bastiaia sok vala.

Az Varosnak kapui szépek valanak, Kik mind Ercz-
ből czinaltatuan valanak, Huz embőrők őgy kaput be-
zarhattak, Har embőrők egy lakatot birhattak.

Igen szép vy torom Varasban vala, Szaz huz őlni
ű magasaga vala, Nagy Arantias gomb tereyben va-
la, Orzag hatarara meg laczik vala.

Ott szép Arantias Palotak varosban, Vadnak fo-
liosok alkotásban, Forrasok vagion belől azvaros-
ban, Baniak földő heliek nagy sok vezakban.

Czudalaros draga Templom ben vala, Vilagon
nagyob es dragab nem vala, Salomon Kyrál rakatta
vala, Neguen ezrendeig czinaltak vala.

Ott egieő mar hak kőst dragab nem vala, Ezüstnel
alab valo ott nem vala, Arannnial falait be vontak
vala, Aranyból aitoyat czinaltak vala.

Mindenűt rakasa száz olni vala, Földtől fel rakasa
annira vala, Elő airaianak magasaga vala, Harmincz
őlni selesége huz vala.

Mind Arannial ezek be vonua valanak, Aran bőlő
vezők Templomban voltanak, Szőle seiek aző Aran-
ból voltanak, kinek magasagok eg emberni voltanak.

Ime Araniből ezüstből ki meczue vala, Egynek for-
gasa ott ki meczue vala, Czudalaros draga dolog ez
vala, Egy czudakat raita faraktak vala.

B

Sokkal

Sokkal több ekefégek Templóban valának, Kiré-
beri szemek masur nem lattak, Országokban csak hirrel
sem hallattok, Emheri kezehez hasonlót né csinálhat.

Sőt kiűöl beazattat Templomnak, Aranységel ver-
tek be az Templomnak, Madar rea nem bírhat az
Templomnak, Szeplegert nem rutichattia hiazatának,

Ott drága szép Pap öltözetek valának, Drága kö-
nyekkel kik meg rakattanak, Az városban egy Varas
alkorának, Erős varas hiak Antonianak.

Czudalkozik Titus varas széplegen, Almikodik
tornioknak ekefésegen, Czudalkozek aroknak nagy
mellegen, Feit haitogatia ű széleslegen.

Valának Titulál sok Fejedelmek es nap sokan vele
Lora ülnek varost meg szemlelek es meg körűlek
honnat meg törhetnek es meg vihatnak.

Minden felől erőseget iol lattiak magokban Irelek
es ioua hagyak, Gustius Kapuia felül vitatnak, mert a
felől erűtlennek alittak.

Reaia nagy széles arkokat haniara köfal melle Ti-
tus bűlchen assara fa kalokat sokat ő fonanata fa Tor-
niokat város melle allata.

Oth őrallokat Torniok reteire, sokat allata Si-
dok veszedelmere, kik löienek be az város nepere, so-
kat város őrisékekben meg leuőre.

Minden felől varost körniul verete, három felől
Titus varost törere, az benne valokat ő meg retente,
mert hamar nagy törtést raita törtete.

Az nagy

Az nagy Torniok felőtte recznek vala, Titus sok
nyers fakat hordator vala, nialabokba azt mind kötöttei
vala, város arokiaban haniattia vala.

Nagyon meg reműlenek az két vrak, Giro Si-
mon lanossal ők szolanak küztük bekeseget hogy alat-
nanak, egy mas mellett kezeken meg halnanak.

Igen hamar űk mind meg bekellenek Simon Gi-
roual vadnak sok vitezek, tiz ezeren mind szolgai leue-
nek, őtuen negy, Hadnagior űk oth szerzenek.

Sőt az lanosnak szolgay leuenek, niolcz ezeren io
vitezek valának, huzonnegy hadnagiokat valaztanak
kik, mind engedenek ott az lanosnak.

Sőt az soldos nepuel két vrak birnak, két száz ezer-
nel, mert többen valának, városnak tartására gondo-
lanak, eggyűrt vartakat hamar el oltanak.

Ezen bölczefégek vagion Sidoknak, sokal kapuka
am űk fel nitának, Romaiak Sanczokra rohanának, so-
kat benek Sidok oth leuaganak.

Egieb városbeli nepek valának, huz száz ezernel,
mert töben valának, kikről vegre emlékezeret tezek
sok, tartomaniokból, kik oth valának.

Vala tellies az arokuagot fakual, hordatanak sok
szalmar gialogokual fal tűre szerzamok nagy giorfala-
gal, felgiutak arokban fathamarságál.

Ezen rettenetes völtesek lűnek két fel az mezore
Hamar erenek holt restek az mőzen meg semuedenek
ot az Sidok hamar meg toltanak.

B ij

Reműle

Remüles mind az két felküzv vala egy napestig
mert űk mind vitak vala, Niolez ezernel két felben
töb holt vala, Titus azért varast töreti vala.

Sőt az Titus három/Torniot allata magasban az
varosnal azt allata ötüé ülni vala az magassaga onnat
fok Nylakat ő be borata.

Igen erős Toron az három vala Vassal gerenda-
kal foglalua vala, löuessel neki nem arthatnak vala,
Pinközd napianak ötöd napian vala.

Oly eröz buagalsal eggik le sakada föld töltéssel ka
fokual le budula nagy eros, Remulest két felnek ada,
Mindenik fel Cialardfagnak alita.

Nagy giorlan Titus louara fordula, Varos ala az
fanczok hoz zagulda mi oka zöndolusnek ő meg tuda,
Nepenek hamar batorsagot ada.

Ezen zendölesben nagy bolczesseguel, Titus forgo-
dik seniös feguerében ostromnak mene fok ezer ne-
peuel első keritest meg veue ostromual.

Valanak á Sidok nagy felelemben, első keritesen
nagy vigiazasban, giorlan be futanak mas keriteben,
bastiakban torniokban es több heliekben.

Rettenetesen mas kö falt vitata az Syriaiakal o-
stromlata, harod napig ereszen ostromlata, vegre az
Sidokat ő meg toliata.

Batofraggal meg vartakra ozlanak, Szantalan lö-
uesseket inditanak, Szazlokat fokokrul le hanianak,
Erös viadalnak Sidok allanak.

Igen

Igen batofraggal á Sidok lünek, Nagy erőssen ők
fel feguerkedenek, Romaiakra rohanast teuenek
mind, Az két keritest hamar meg veuek.

Sőt erőssen Ramaiakat vagiak, nyakra főre töresful
ala haniak, Hamar ebben hirt adanak Titulnak, Hög
varasbol hamar ki vagattanak.

Vegeze Titus nemfokat késődek, Tüle fok nep o-
stromnak vitettetek, Harmad napig az keritest ostrom-
lak, Ostromual negiedik napra meg veuek.

Lam holt testuel az arok tellies vala, Rettenetes
nag kialtas vala, Titus varast fokzor kereti vala, De-
belől két Vrak vegeztek vala.

Törrel feguerrel meg emiztetnek, varas meg ada-
sarol kyk emlekeznek, Vagy kiczen vagy nagy mind
meg előt ternek, Ha csak löis tülek ki adattatnek.

Imar Sidok cziak egy kü fallal birnak, Két keretes
közínagiok valanak, Eleseg nincz Sidok fogiatkoza-
nak, Ehleg miat fokban benne halanak.

Magassan Titus torniokat rakata, Harmadik fal el-
len hamar allata, Az var felől fok Sanczokat asara, Ott
két fele nepet ő mind el ozta.

Az eggik rezer Titus ű hadanak, Külde Antonia
felől alanak, Masik rezer boczata ű hadanak, Ellen-
ne az Daud Kyraly Varanak.

Igen nagy Sanczokat onnat assanak, Onnatis nagy
torniokat czinalanak, Niolez ezer legend arra valazta-
nak, Az var alliat kikel igen assara.

B iij

Ehsegh

Ehsegh Sidok küzut immar nagy vala, Egy kenic-
rert tizen meg hálnak vala, Feguerrel egymástól meg
vezik vala, Minden elesközöttök fogior vala.

Remenileget űk Sohonnan nem Varnak, Kazdagok
közöttök az kik valanak, Toluaioktól hogy meg ne
fozratnanak, Sok ezüstöt araniat el niellenek.

Ott Romaik mikor azt meg ertek, Sidok araniat
ezüstöt el niellenek, Sok ezernek ű belleket ki verek,
Sok araniat giomrokból ki szedenek.

Sokat Titus benne meg fezirete, Kapu előtt sokat
meg ülettete, Sokaknak kezeket el meteltete, kiket va-
rosból elmet el ereste.

Ott Sidok nam erre meg sem hailanak iol lattiak
magasagar az tornioknak, belől köfal alatt arkot assa-
nak, Giskalon Ianos szolgay valanak.

Lam egy arkot torom alá assanak stompoliokat
aláa űk rakanak főniű viassal kenkövel meg rakak eg
hainalba az könkövet meg gúttak.

Immar torniok es Sanczok igen egnek, Sidok az
fűst alatt szualkodanak, sanczokban valokat űk mind le
vagak, kik elsaladanak raborik űsek.

Mind sanczok es torniokat meg egenek Titusál
bankodnak az feiedelmek hogy egy oraig mind sem-
mie lőnek kiket egy holnapig mind epitenek.

Oly giorfan Titus hordata sok fakat, fonara ű nagy
hamar sok kafokat, alata ű nagy hamar sok torniokat,
alata város melle több sanczokat:

Rea Ti-

Rea Titus oly szorgalmatos vala, harmad napig oli
sanczor czinaltata, egez varast mind közniű fogta vala
elebinel erősb es ekesb vala.

Vala az városban siras olaitas, iffiu es venek közet
fohazkodas, vczank ent vala immar sok syr assas, teste-
ket horgiak vala nagy sirással.

Mar anira belől meg holtak vala, temettesnek he-
liet nem lelnek vala, az városban űk nem temethernek
vala, keriteffen kiűől ki haniak vala.

Testek mezitelen vczakon vannak, ruhaiok rolük
leuonatanak, egy nap benne keritefen ki hannak, szaz
tizenöt ezer testet haniának.

Nag eseg miat mind meg Epedenek, farattak mun-
ual az assonnepek, magokat sirafokkal emeztettek,
Mert egez város telyes vala velek.

Termezetek nekik valtozor vala, haloraknál zeme-
liek rutab vala, eseg miat mind el aiultak vala, creiek
tulük mind el tauozor vala.

Oly kegyetlen Simon Giro ben vala, tarfa Giska-
lon Ianos neki vala, Vezedelemuel nem gondolnak
vala, Santalan ezért bennök meg oltek vala.

Egy segien Matatias Pap benne vala, masik Ana-
nias nagy iambor vala, Harom fiaual meg ölertek va-
ja, mert neki ezeket be attak vala.

Több fű nepeket is oltek vala, Sidok giakranky vr-
nek mennek vala. Viadalra sokzor kezűlnek vala, eh-
seg miat keszeritternek vala.

Varasból

Varasbol leregel ky mennek vala cziak kegyelmert
feieknek kernek vala az Titus elot terdre esnek vala,
Sokaknak kegyelem adatik vala.

Az Sidok kozut il dologis vala, Mert kapukon ciel
ky mennek vala, eiel parer ganiet be lopnak vala,
azertis ok eg mast meg olik vala.

Sot io attia fiu kuztuk ez vala, ky valami rezt mas-
nak szakst vala, Titus az varost kereteti vala, de sem-
mit o vele nem haznal vala.

Palotak felul meg vala egy odal, hol nem vala fel-
vetue az Sanczokual, Onnat vala varos ep ku falok-
ual, erossegy bastiakual es az torniokual,

Az arok alliat Titus mind el afata, ket Torom al-
liaig sinten Vaiata. Fundamentum kduekben ky hor-
data fal toro zerzamt ra igazgara.

Sot az torniok csak hamar le esenek, sok ezeren o-
stromnak oth menenek. De Rommaiak semmit nem
nierhetenek mert turesrul Sidoktul veretenek.

Igen nagy ostrom az var felol' vala, Giskalon Ia-
nos oth forgodik vala, Rommaiak immar be hagrak
vala, de Sidoktul meg ky vagattak vala.

Az ostrom kozot il dologis esek, Romaiakban egy
am ot be sokkollok, vartan valok koze el elegiedek,
Iulianus az neue igen vitezkedek.

Nagy viadalt ben az varosban kezde niolcz Sido-
kat, Czak hamar oth meg ole, Ercz paissal vala valla
be fedue, nagy eresz sisak vala az o feieben.

Oth

Oth az varos piaczara szoritak, Oth el esek mert
otet meg hagittak, csak hamar oth Iulianust le vagak,
sok vitezek Iulianust ohaitak.

Ith nagy kegyetlenseg Sidokon vala, benne ket
czert Hasogattak vala, giomrokbol araniat ky settek
vala, Titusnak hamar hir euellot vala.

Nam mindennek erossen parancziola, Sidokat hog-
senki ne hasogassa, De Rablagra keluket tartania, ky
ezt nem muelne mind le vagarna.

Parancziola Titus minden nepenek, hogy minden-
nek ostromhoz kezulnenek, Nagy erossen az toresnek
mennenek, az toresre nem sokka uk erenek.

Rettenetesen uk oth egy mast vagiak, szazlokat fo-
kokon uk loboktatiak, holt testek az lanczokban oth
valanak, ket felben ot nagy fokban meg halanak.

Az Sidok erre igen vigiazanak, kopiakual lanczak-
ual ok harczolanak, Tuzes ferzamokat uk ky hanianak,
il alnoklagot Sidok gondolanak.

Nagy Ostromkor az Sidok azt meg szerzek, Haza-
kat alzu fakal meg tolttenek, Kenkduet viaßal bele tolt-
tenek, De toresrul Sidok hatra terenek.

Toresrul nem meze uk meg allanak, Romaiakat
toresen be boczarak, Romaiak fokban be rohananak,
Hatul rakas fakat Sidok meg giurak.

Imar az guitot fak igen lobognak, Sidok elol igen
meg sualkodauak, Romaiakra arczul ok fordulának,
es az tuzre hamar oket szoritak.

C

Ben az

Ben Romaikban sokan vezének, mert tűzre ők vilá-
nem meherének, tűz miatis sokan ők meg egenek oku-
tokban sokan be sődksenek.

Vala köstek imar oly nagy ver ontas, azon nepek
közér nagy siualkodas, két felt imar az ver be fogta
vala, egy mást az vertül nem esmerik vala.

Serenkednek két felerőssen vinak, Giskalon Iános
szolgay valanak, Romaiak töresről ky vagatanak, o-
stromon sok ezren meg halanak.

TERTIA PARS Sequitur.

EZ dolog közt mondok reteneres czudar, kinek
soha nem hallottatok massad, sem bősceknek nem la-
tarok irassat, kiből hallottatok volna yll czudar.

Giamoltalan egy szegin azzon vala, Eleazer leania
Maria vala, nagy kasdagfagatol, foztatot vala, az va-
rasban őis be szorult vala.

Remenfege sohonar neki nem vala, ehsegh miat
epedet alig vala, csak egy kiczinded fia neki vala, ke-
serősegh fianak mongya vala.

En edes fiam valion kinek tartlak, ha mek maracz
rabfagra teged tartlak, ha meg halz ehsegh enis meg
halok, veled egietemben halalt en latok.

Czak mongia vala keserű beszede, Tudod tölem
ez vilagra sülettel, ad meg nekem kit tölem el vettel,
ehsegh ne hagy meg halmom legy etken.

Ott az

Ott az alszon gyermeket kette vāga, Egy ik reszet
alszon az nyarsra vona, mas reszet el töue malsorra
hagya, Az aytokat hamar alszon be szarla.

Immar alszon fiat szennel süti vala, Szaga az vcz-
ra ki harot vala, Toluayok az vczakban iarnak vala,
meg erzek az hazra rohantak vala.

Nagy hamarlagal az aytot be törek, Az alszont er-
re igen keseritek, Az mit sütné hogy nekik adatneiek,
ha nekik nem adna leuagartatnek.

Lam az alszon halla nekik ki viue, Keserűseghel ne-
kik eszt felele, Im hol vagyon az mit en tölem kertek,
Az en fiam vala tū meg higyeretek.

Az en fiam vala kire most nekrek, Kerlek kegyel-
mesbek tū le legyeretek, En annya leuen lagyabak ne
legyeretek, En fiamban együt velem egyeretek.

Testenek felet en imar meg örtem en fiamat, kit
ez vilagra sülttem, En gyomromban ilmet behelhesz-
tettem, mert ehsegh miat kel vala el veznem.

Igen rettenenek el amelkodanak, Czak hamar az
ayton ky fordulnak, Egez varasban ebben hirt mon-
danak, Hirre adak varasban az két vrnak.

Nemzeti mindenik segyenlik vala, Almekoduan
egy malsra nesnek vala, ki ki mind süueben iol ercy
vala, Velsedelmet minden iol lattia vala.

Vgy annira ehsegh közöttük vala, Szamzerigh ide-
get meg esnek vala, Saru talpat szalmat meg eznek
vala, Moruat galamb ganet meg eznek vala.

C ij

Meg

20
Meg ielentek ezeket az Titusnak, Hogy ily szer-
len dolog történt raitok, Nag' fel s'oual mond'gia Ti-
tus vraknak, Hogy nem oka az Sidok romlásanak.

Polgarokban mar sokat le vagattak, Aratlan vere-
ket &k ki ontottak, varosokat velem mind el ronta-
rak, kinek oka nem vagyok iol lattyatok.

En Istennem latod hamissagokat, ronc' meg ker-
lek alnok gondolattiokat, vagy nepednek lagyciad &
s'ueket. Ne veszes el it'lok nyomorultakat.

Immel kegyelmessen reaiok ne'snek, Ha hozam ha-
iolnanak meg ternenek, Titus ezeket monda feiedel-
meknek, Paranczola Titus az vitezeknek.

Rettenetessen meg s'ualkodanak, Laitoriakat k&-
falhoz, Tama'stanak sok ezere' k&falra fel allanak, Si-
dokat helyekb&ol hamar meg bontak.

Valanak az Sidok nagy ferenisegben, Dobok tr&om-
bitak vannak nagy s'engesbe, k&uekel kopiakal oth &k
heliekben, vernek ala sokat ellensegekben.

Faratlagok nagy vala az ket felnek, Ercz kapuit
fel g'vitak az varolnak, az ostromtul ket fel el tagula-
nak, Mert az t&oresre nem indulhatanak.

Fohazkoduan varran Sidok valanak, olait vizet
hamar &k foralanak, Kiket Romaiakra ki ontanak, So-
kan Romaiakban kopadanak.

Imar sok id&ebben forgot vala, Kis a'szon honak
nyolczad napon ez vala, Titus az varast meg oltat-
ta vala, Es nepe ostromhoz kezen al vala.

Nagy

Nagy rettenetesen s'ualkodanak, Is meg az ostrom-
hoz &k rohananak, Az t&oresen hamar &k be haganak
sok ezer Sidokat ott le vaganak.

Oly kegyetlen&ul az Sidokat vagyak, veneket iffia-
kat egyetemben vagyak, Semi rendbeliek et ne gon-
dolnak, Ver miat orczaik be borultanak.

Meg g'vitak bel&ol az nagy templomokat, Vartak-
rol le verenek sok Sidokat, Titus akara oltani Tem-
plomokat. De nem olthata meg ott & azokat.

Az derek alo sereg'ere'nek, K&et fel mint egy me-
z&on egybe menenek, Dob trombitak minden fel&ol s&-
n&gnek, s'azlokal futnak es &k igen mennek.

Regyetlen&ul &k egy mast vagyak vala, Varas pia-
czan ver ala foli vala, Az vczakonholt taster visen
vala, Az ver oly igen sebesse'gel foly vala.

Varasbeli Sidok meg toliatanak, Torniokban ba-
stiakban sokan s'aladanak, F&el& varban sokan be s'ala-
danak, Ket feiedelemuel sokan valanak.

Immar az varas es templom e'gh vala, Sidokat min-
den fel&ol &lik vala, az ver es test s'ent&ul guladnak va-
la, nagy langal az testek oth &gnek vala.

Lam f& papok templomban s'aladanak, Sokan tem-
plom tereiere erenek, nilak gianant nyarsalbagiga-
lanak, ellenseget tauoztatni akarak.

Igen hamar &z&get kapdosanak. Az s'olgakis ala
haigalanak, T&us miat azert sokan meg halanak, Az
s'ent papok akkor le nem s'allanak.

C iij

Ime

Ime minden felől varast ostromliak, de tornyokba
fok Sidok saladanak, ket feiedelmekel ők be allanak,
Titus lép bezedel sola Sidoknak.

En megis kegyelmességgemet adom, Csak terietek
en magamat aianlom, Senki bennetek meg nem hal
fogadom, engedelmessegetek ha en latom.

Nagy sidalmar Titus reaia halla, engedetlensege-
ket lattia vala, meg guitanak varast meg paranczola,
mindent meg ölne nek erőssen hagia.

Setet hania korban varast meg guitak, meg mara-
dor reszet ők mind el rontak, nyolcz ezeren nagy szazan
vagattanak, szegen kösségből ezek meg halanak.

Az varasban fok kenczet hortak vala, oltalom ert
kiket be vittek vala, kiben Sidok mint lakmant tettek
vala, megis varosbol ki vtrtek vala.

Nagy ehseg miat elepettek vala, ötöd napon ke-
telen le iurtek vala, Az Titustul kegyelmet ők keret-
tek vala, De Papok ott mind meg ölertek vala.

Meg siualkodanak varbol ki rohananak, kettő
Romainakban be ragadanak, egyiket meg ölek masikat
meg tartak, hogy meg olliegy Sido kezeken adak.

Ime kezét hatra köttette vala, Szemeit erőssen be-
kötte vala, Az vartara ötet alatta vala, Titus boszusa-
gara teszik vala.

Nagyon az Sido fegyueret ki vona, Hogy lara so-
kra oter le vagna, Fogollyal az Sido oth am le balla,
Mind az kettő Titus előt meg alla.

Titus

Titus vitezre igen meg haraguek, magat meg nem
ölette boszonkodek, Ruha vitezről mind le vonnata-
tek, szegyensegel seregből ki üzettek.

Az varat lara Titus nem rontata, Sanczok nélkül
semmit nem haznal harna, nagy sanczokat var ellen ő
alatta, arokal mind kernül be foglaltata.

Rea negy legior valaztor vala, Nagy sanczokat
hamar czinaltak vala, Sok tornyokat falokat raktak
vala, Kin belől az Sidok rettentek vala.

Partolok az varban az kik valanak, titkon köuete-
ket ki boczatanak, Kegyelmet ők kerik vala Titusnak,
Idumea varosabol ők valanak.

Remenlegek lön nekik dolgokban, Titus kegyel-
mebe nekik varosban, De hirt mondanak Simonnak
az varban, Hogy akarnanak lenni holdolasban.

Ezeket ő hamar mind le vagara, Titus az varat tö-
rete rontata, Az ket feiedelmet igen busira, mert iob
reszet varnak mind el rontata.

Titustul az var igen ostromlatek, Ostrom alatt fok
Sidok ki iutenek, negyuen ezernel töben iudnek, Ti-
tus kegyelmében mind veterenők.

Az időnek vala immar forgasa, szent Mihál hua-
nak hetedik napia, vala Sido orszagnak nagy romlása,
Es minden tartomanyinak pusztulása.

Megh szöndölenek mind az Romainak, Siualkodással
menenek az varnak, semmi ostromot Sidok nem vara-
nak, Varban tetoua futni indulanak.

Titus

24
Titus neper az ostromhoz bocziartya, laitoriakkal
varost & meg hagatta, Sok f& f& Sidokat & le vagatata,
Szantalan sok Papokat le vagata.

Rettennenek Sidok ott az vrakal, Mennenek f& f&
varban az vrakkal, Sok Sidokat le vaganak hamarfa-
gal, Az varat &k meg veuek nagy ostrommal.

Az varban Sidok el reitezenek, Palotak hiára so-
kan mennének, Arnyek&ekben o kutban &k sokdesse-
nek, T&ben sokan feguer mia veszenek.

Lam szazlokat fokokra fel rakanak, Nagy er&om-
mel Mennek halat adanak, Kialtasok az varasban va-
lanak, ellenseget mert mar nem talalnanak.

Serenisegel Romaik keresnek, Kit hol lelnek azon-
t& &k meg &lnek, Palotakbol niakra fore ala vetnek,
Sok az kerit&sen ki talziratnak.

Lam vitezek vcr ontassal farattak, Paranczola
Titus az hadnagioknak, Czak az szolgalo nep le va-
gattatnek t&b k&ss&gek meg oltalmaznanak.

Az veneket iffiakat vagyak vala, Tizenh&t es&ren-
d& fel&t ki vala, mind fegyverek miat meg halnak va-
la, Az iffiakat rabfagra tarttyak vala.

Titus menne sereguel az varban, Sok ezer teste-
ket lata vczakban, K&nuetz vala ily romlast &n
magaban, arratlan nepet szania & sz&uiben.

Vala az k&t feiedelem reitekben, Simon Giro es
lanos felelemben, kerestere Titus reitek helyekben,
Giskalon lanost talalak egy helyben.

Meg

Meg siualkodanak feguerre kell&nek, Giskalon Ja-
nos ott meg fogatek, &rek t&ml&czben Romaban k&ul-
derek, Titus eleiben Simon Giro viterek.

Pirongara bes&edeuel rongala, Kegyetlens&eg&t
&ret meg v&ala, Enni ezer embert hogy nem zant va-
la, Azert Titus Simont &lette vala.

Ez meg leuen az Titus paranczola, Egez varast
hamar mind lerontata, Nagy mel arkat f&ddel mind
be haniata, Emlekez&eret ket tornyot meg hagyta.

Rola historia mondgya bizoni volt, Huz szaz ezer
hetuen ezer Sido volt, Tizen negy szaz ezere ott ve-
set volt, dogh mia es feguer mia meg holt volt.

Az kilenczuenhet ezer foglia ess&t volt, Niolez szaz
ezer nyolczuan harom ezer volt, Ehleg miat varasban
el ess&t volt, enni ezer ember halalt sz&enedet volt.

Nam az szamilalas v&an ez l&t vala, Koporsokban
Sidok reiteztek vala, Az koporsokat mind fel nittak
vala. Ket ezer Sidot az v&an letek vala.

De az varas annira meg d&gl&t vala, Az varas fe-
le nem mehetnek vala, seniet holt test&ul varas d&g&s
vala, halmot azert testekben hortak vala.

Rend sz&erent Titus az vitezeket, diczire es aianla-
nekyk magat, Kiket & neueken mind meg szolita, ott
mindennek aiandekokat ol&ta.

Ez l&n ves&edelmek az Sidoknak, Pusztulala Rom-
lala orszagoknak, nagy pelda lehet ez sok orszagoknak,
minden&l felyeb az Magyarors&agnak.

D

Ez nagy

26
Ez nagy romlast sok ielők fellől verrek, Istentul
kik bizonial ielentetek, hogy Sidok teriennek azért lő-
tenek, De Istennek soha nem engednek.

Menni intetek lőn itt az Sidoknak, Nioleczad napon
vala bent Gőrgy hauanak, oltar kornul ily czudakat
Laranak, Kin nagy sokan Sidok almelkodanak.

Czuda nagy feniesleg egből le szala, Eiel az templo-
mat be fogta vala, Mint egy fenies nap mindenűt te-
czig vala, Őker az egy Istenhez inti vala.

Hamarfagal ez ismer lőten vala, Husuet innepeben
ez dolog vala, Ily czuda akkoris kőstrek lőten vala, ki ne-
kik io peldaiok lehet vala.

Egy őkeret aldozatra visnek vala, Az őker egyba-
rant ott ellet vala, Termeszet ellen ezis oth lőten vala,
de Istennek intő igeie vala.

Gyakran több czudak kőstrek esnek vala, Az egben
seregeket larnak vala, Kik egy masra fel fegiuerkel-
tek vala, rettenetessen egiben vinnak vala.

Ez Ierusalemnek felette vala, nagy sok ver az eg-
ből le hullor valla, Az varas piaczan meg laczik vala,
Ez harmadik czuda nekik lőten vala.

Rettenetes negiedik czuda vala, Egy firfiu Ierusa-
lembe vala, Ananias fia ő parasz vala, Husuet napi-
an ily dolgot kesidet vala.

Igen ohaitással ő kiált vala, Az Ierusalemnek ezt
mondgia vala, Iay minden firfiaknak ig szol vala, Veg-
iay minden asszoniallatoknak.

Illine

Illien ezódat mikoron meg hallanak, Fő fő nepek
az varasban meg fogak, Igen meg kinsak es meg o-
storozak, hogy ne kiáltana meg paranczolak.

Fohazkoduan ő meg nem szünik vala, Het este-
deie hatt holnapia vala, enni ideig mindig kiáltor va-
la, Maga sokszor meg verretetik vala.

Az inep napon erőssen kiált vala, Het este-
deig es nem ett itt vala, vereleget sokat szenuedet vala, de
senkinek gonosz nem mondor vala.

Czudak között ezis nagy czuda vala, Szaua enni i-
deig nem reket vala, es semmiuel alab nem hatta va-
la, Mind salas akorig ez így lőten vala.

Tereien kő faloknak feniar vala, Iayt minden be-
gelernek ő kiált vala, Egy kő az egyből meg ütötte
vala, Isten neki lelket így vette vala.

Az meg leuen őred czuda lőten vala, Egh ben egy
tör varas felet al vala, Este-
deig ott mind meg teczik
vala, eyel napal verel meg teczik vala.

Ierusalem kapui nagyok valanak, kik mind erczből
czinaltatuan valanak, Nagy erős lakattal be szarlata-
nak, erős rudakal be czinaltattanak.

Nam egy eiel oly czuda ott lőten vala, Keznelkül-
cek mind le hullottak vala, Pusztasagot ezek iegy cz-
nek vala, Harod czuda nekik ez lőten vala.

Historia nyiluan rola asz mondgia, Vilag kezdeti-
ben nem volt oly czuda, vilag vegezetik sem lehen
azt iria, Ahoz hazonlo sem lehen azt mondgia.

D ij

Az rab-

Az rablagra kik benne estek vala, Romaiak vele
oltoztak vala, menyeket leanyokat adnak vala, Har-
mincz Sidot egy penzen adnak vala.

Nam & vele ott mind meg oltozának, Ötven e-
zert Titusnak &k adanak, Varasokat ott &k mind el
rontanak, Titusfal &k ot mind el indulanak.

Gőzedelme Titusnak ott nagyob lőn mert egez Si-
do ország kezebe lőn, Herodium Mekerus kezében
lőn, az Massaea Taras kezében lőn.

Az Romaban mikor be indulanak Sido rabok kint,
mert nagyot lának, tizenket ezert tömléczen han-
nyanak, veszedelmet ott &k nagyot vallanak.

Rettegetes vadnak sokat hanyanak, Elephanthal
sokat szagataranak, sokan oróslan mia meg halanak,
egy maffal kősdessal sokan halanak.

Ime Sidokat ket fele allarak vala, Feguer kezekben
adattatik vala, mind ha mind az ket fel ellenfeg volna.
Mezirelenők egy mast vgy vagyak vala.

Czufot sokat benne csináltak vala, Es azt orszá-
gunkent el oltoziak vala, Propheia mondasa oth be
tölt vala, Istent haragya vgy rontotta vala.

Vagyon nekik mostan es nagy rablagok, kereszten
nep kezdő vtarassok tobbe nem leszen nekyk nagy
varassok, itelletigh leszen nagy budossakok.

Meg teczik Istennek raytok, haragya. Itelletigh &
nagy boszu allasa, Mindenkoron raitok & nagy hara-
gya, Kiuel őket örök kinra boczartia.

Ierusa-

Ierusalemet sok feiedelem biria, mas helien vagyon
varasnak rakasa, mostan az pogantörök azt biria, mas
modon vagyon minden allatassa.

De regen vala az Czaesar Zelimus, Kinek fia vala
az Zolimannus, Ierusalemet biria az Zoltanus, Rea
hadat indita az Zelimus.

Ime Arexes viz melle iutanak, Zultannak sok se-
gitsegi valanak, Vstoglus kyrallyal sokan valanak, Ar-
meniabol herczegek valanak.

Ith Petriabolis mely kyrally vala, Zultan melle ky-
rally fietet vala, Törökkel Zuliman sokan vala, nagy
erőssen ket fel meg vitak vala.

Mind az ket Kyrallyok megueretenek, Vstoglus
Zulimaniat meg öletnek, Sok feiedelmek oth foglia
essenek, Török miat kereztienek vezenek.

Az Töröknek immar birodalma vala, Zultan-
nak Ismaelnek vette vala, Vstoglus orszagat foglalta
vala, Tarthomaniat Török meg vőtte vala.

Egez harom Arabiat el vőue, Az ket A Egypto-
mot vele el vőue, Persianak nagyob reszet el veue,
Babyloniát Ierusalemet el veue.

Lam ket Armenia mind el vettetek, Ierusalemnek
dolga igh történek, Pogankesben esese igh történek,
Syriaual Török kezben igh essék.

Az Ierusalem myg pusztá lőtt vala, epiteni Sidok
akariak vala, de Istentől nem engedtetet vala, Adria-
nos ideiben ez vala.

D iij

Tartoma

30
Tartományokban már osztotak vala, Egyűser ōk
sokan egy be gűltek vala. Nagy somma kinczet rea-
sítottak vala, Varast építeni akariak vala.

Im draga kinczet egibe sítottak vala, sok fele szer-
mot sítottak vala, ezűstből azokat szerzetek vala, va-
rast építeni akaryak vala.

Nam föld indulástól bantattak vala, Sokan rudak
míá meg holtak vala, Nappali építés ciel romol vala,
az föld sokat benne ott be nielt vala.

Onnat országokra osztottak vala, Iulianus ezt meg
engette vala, Isten ellen ōk ígkekeznek vala, De Sidok
meg czalattatának vala.

Tamasta Isten egy keresztien Kyralt, Galileaban
iambor Godfrydus kyralt, meg építé Ierusalem vára-
lat, vele egyetemben az sűp templomot.

Az Vrsten eszt nekőnk meg íratta, Nem ok nekűl
ezt niluan tudnunk adta, Elerűnkbe nekőnk peldaul
hatta, Vakmereségeket mert ō vralia.

De minden orszagokat az Vrsten, Parrolasert el-
vesztet ō ígekben, mind Sidokat el veszte ō ígekben,
Ada ō ket idegen Kiraly kezében.

Vala mely orszagnak sok vra vagyon, Annak bi-
dalma Romlasban vagyon, Mint az Sidoknak dolgok
mind vűg leszen, feiedelmek míá Romlasban vagyon.

Czak egy feiedelmek azért legyen, Ki hez azért
io engedelem legyen, Feiedelmek hez serelem le-
gyen, orszagokban nagy bekelegtek legyen.

Tamast

31
Tamast Isten kőzötték vűsűza voniaft, Egy mas el-
len partolaft hadakozast, Ha nem latand kőzötték io
indulaft, Feiedelmek hez nagy io foliamast.

V gian azért feiedelmek lassarok, Mint az Sidok v-
gyan ne vtalliarok, Igaz iambor sűuel ti szolgalyatok,
Szeretettel ti egy mast halgassarok.

Mert az feiedelmek az Isten hatta, Kősség előt ōker
peldaul hatta, Paranzolariat neki tenni hatta, ki nem
halgattia Isten meg vralia.

Az Vrsten sűntelen ti fellietek, Io intelet seminek
ne vellietek, Mint az Sidok vakmerők ne legyetek,
ō sűent neuet sűntelen tűsrellietek.

Mert ha tű ekepen nem czelekedtek, Mind az Si-
dok feienkent mind el vesztet, Magzatokat mind rab-
sagban eitietek, Ti magatok feienkent mind el vesztet.

Soha varastok hazatok nem leszen, Orczatoknak
mindenőt sűegen leszen, mint most az Sidoknak laka-
sok leszen, Maradektoknak fohaskodas leszen.

Az io földre tű soha nem iuthattok, kegyetlen le-
szen mindenőt vrratok, Egyeb nepnel keferuesb tű rab-
sagtok, Lesztet mindeneknel vt alatosok.

Tirietek már az hatalmas Istenhez, Sidok dolgar
vegyetek elerőkben, Adgon sűerelmet feiedelmek
hőz, birion igazgasson az egy Istenhez.

Az sok portolaft ties elhagyardok, Mint az Sidok-
gakran vrrat ne valczatok, Mert ha leszen ti es minna-
ian vgy iartok, Mint az Sidok vgyan semmie lesztet.

Eft

Ezt ki szerze gondolkodik magában, Bankodig
mert ninczen pénz tasoliaban, Vagyon azért ő is nagy
gondolatban, Nem tud mel fele váltani vtaban.

Gőniőrőseges napjat mert ő nem varia, Vra tiszte-
legen magát mutatja, De az vtan magaban azt forga-
tia, többbe imar ő ez felder nem lakia.

Soha többbe releden ő sem lakik, Kurta kapan ha-
laban ő sem eszik, Ha penzel soual őted nem erendig,
Mert erzenie naponkent üressedik.

Ezer őtt száz es az őtuen haromban, Sebes keresnek
el ala menteben, Egy vrfuak az ő nagy őrdm eben
szerelmes tarfat mar hon helihetesben.

F I N I S

